

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

GIMNAZJUM W ZESPOLE SZKÓŁ IM. O. MARIANA
ŻELAZKA W CHLUDOWIE
Chludowo

Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła/placówka spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.

Spełnianie przez szkołę/placówkę wymagań badane jest w odniesieniu do poziomów:

- podstawowego - świadczącego m.in. o prawidłowym przebiegu i efektach procesów kształcenia, wychowania i opieki oraz umożliwianiu uczniom rozwoju na miarę ich indywidualnych możliwości,
- wysokiego - świadczącego o wysokiej skuteczności tych działań

Szkoła lub placówka spełnia badane wymagania, jeżeli realizuje każde z tych wymagań co najmniej na poziomie podstawowym

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 15-11-2016 - 29-11-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszły: Marta Rambuszek-Niedziela i Julitta Włodarczyk. Badaniem objęto 72 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 70 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 21 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji i placówki. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły w badanych wymaganiach.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

- WZN** - Wywiad z nauczycielami
- AD** - Analiza danych
- AD** - Ankieta dla dyrektora
- AN** - Ankieta dla nauczycieli
- AR** - Ankieta dla rodziców
- ADUMD** - Ankieta dla uczniów "Mój dzień"
- ADUMS** - Ankieta dla uczniów "Moja szkoła"
- APW** - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora
- OL** - Obserwacja lekcji
- OS** - Obserwacja szkoły
- WD** - Wywiad z dyrektorem
- WZP** - Wywiad z partnerami
- WZPN** - Wywiad z pracownikami niepedagogicznymi
- WZPOP** - Wywiad z przedstawicielem organu prowadzącego
- WZR** - Wywiad z rodzicami
- WZU** - Wywiad z uczniami

Obraz placówki

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z wynikami raportu z ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Gimnazjum im. O. Mariana Żelazka w Chłudowie, w zakresie wymagań "Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne" oraz "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji".

Gimnazjum w Chłudowie jest niewielką wiejską szkołą wchodzącą w skład Zespołu Szkół. W 2002 roku szkole nadano imię ojca Mariana Żelazka. Wzorując się na postaci patrona, szkoła bardzo duży nacisk kładzie na wychowanie wrażliwego, wszechstronnie wykształconego młodego obywatela nowoczesnej Europy, wrażliwego na potrzeby innych, potrafiącego gospodarować swoim wolnym czasem.

W szkole realizowany jest projekt unijny "Szkoła Marzeń" (Europejski Fundusz Społeczny) oraz program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze szkół wiejskich. W gimnazjum funkcjonują klasy sportowe, działa szkolne koło wolontariatu, odbywają się zajęcia zespołu ludowego "Chłudowianie". Uczniowie i pracownicy szkoły ściśle współpracują z działającymi na terenie miejscowości organizacjami – Kołem Gospodyń Wiejskich, Sołectwem, Ochotniczą Strażą Pożarną, Sucholeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom, parafią, zgromadzeniem zakonnym. Sprzyja to tworzeniu odpowiedniej atmosfery wychowawczej i osadzeniu szkoły w środowisku. Jednocześnie wymienione organizacje wielokrotnie wspierały szkołę w jej działaniach, a na pomoc, w tym finansowe wsparcie, mogą liczyć wszyscy potrzebujący pomocy uczniowie (letni wypoczynek, wyprawki szkolne).

Gimnazjum stawia na wiedzę praktyczną, umiejętność szukania, pytania i odnajdowania odpowiedzi, aby absolwenci radzili sobie we współczesnym świecie. Nauczyciele stosują różnorodne metody i formy pracy na lekcjach i poza nimi. Uczniowie mają możliwość uczestniczenia w różnych zajęciach pozalekcyjnych (utrwalających wiedzę i poszerzających ją), konkursach (artystycznych, sportowych), olimpiadach przedmiotowych. Zawsze w czerwcu odbywa się turniej "Żelazne Nerwy" sprawdzający wiadomości z różnych dziedzin, w którym trzeba się wykazać również wiedzą na temat życia patrona szkoły.

Wszystkie podmioty gimnazjum starają się stwarzać w szkole atmosferę opartą na życzliwości i szacunku.

Szczegóły opisu działań dotyczących badanych wymagań w Gimnazjum im. O. Mariana Żelazka w Chłudowie znajdzie Państwo w raporcie, do którego przeczytania zachęcamy.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	GIMNAZJUM W ZESPOLE SZKÓŁ IM. O. MARIANA ŻELAZKA W CHLUDOWIE
Patron	O. Marian Żelazek
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Chludowo
Ulica	Szkolna
Numer	3
Kod pocztowy	62-001
Urząd pocztowy	Chludowo
Telefon	0612500300
Fax	0612500302
Www	www.chludowo.pl
Regon	63445435100000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	101
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	20.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	16.83
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	5.05
Województwo	WIELKOPOLSKIE
Powiat	poznański
Gmina	Suchy Las
Typ gminy	gmina wiejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.	✓
Poziom podstawowy:	
Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. (V/1)	✓
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (V/2)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. (V/3)	✓
W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki. (V/4)	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje. (V/5)	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. (VI/1)	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. (VI/2)	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. (VI/3)	
Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. (VI/4)	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom. (VI/5)	

Wnioski

1. Podejmowanie przez szkołę adekwatnych działań wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb uczniów i środowiska przekłada się budowanie pożądanych postaw, w tym otwartości na drugiego człowieka, poszanowania tradycji i kultury, rozbudzania zainteresowań.
2. Szkoła jest bezpieczna, uczniowie nie czują się zagrożeni przemocą fizyczną oraz związaną z korzystaniem z nowoczesnych technologii, jednak sygnalizują problem agresji werbalnej, co w dalszej perspektywie może skutkować zmniejszeniem poczucia bezpieczeństwa.
3. Część rodziców zwraca uwagę na konieczność budowania bardziej pozytywnych relacji oraz komunikowania uczniom i ich rodzicom zarówno pozytywnych, jak i negatywnych informacji, co pozwoli na kształtowanie atmosfery sprzyjającej uczeniu się i kształtowaniu postaw.
4. Rodzice i uczniowie nie mają poczucia współdecydowania o kierunkach pracy wychowawczej, co może być powodem, że nie przedstawiają propozycji dotyczących zasad zachowania. Jednocześnie uczniowie krytycznie oceniają przestrzeganie norm przez swoich kolegów.
5. W gimnazjum w sposób systemowy nauczyciele analizują podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie właściwych zachowań, co skutkuje wprowadzanymi modyfikacjami, które są adekwatne do sformułowanych wniosków.
6. Prowadzone przez szkołę działania, będące efektem przeprowadzonych diagnoz potrzeb i możliwości uczniów, nie zaspokajają w pełni oczekiwań gimnazjalistów w zakresie wspierania ich przez nauczycieli rozmowami o trudnościach w nauce, zainteresowaniach i sposobach przyswajania wiedzy.
7. W odpowiedzi na rozpoznane możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia szkoła organizuje zajęcia rozwijające zainteresowania, wspierające i specjalistyczne, a także podejmuje współpracę z lokalnymi podmiotami i instytucjami, organizuje pomoc materialną oraz proponuje wartościowe formy spędzania wolnego czasu.
8. Rzadko obserwowane podczas zajęć formy indywidualizacji procesu edukacyjnego, takie jak: różnicowanie zadań i sposobów sprawdzania wiedzy, stosowanie różnych strategii motywowania uczniów i udzielania informacji zwrotnej wpływają na postrzeganie przez uczniów udzielanego im przez nauczycieli wsparcia, jako nie dość powszechnego.

9. Organizacja i adekwatność działań podejmowanych przez szkołę, w związku z sytuacją społeczną uczniów, pomagają im w przezwyciężaniu trudności, budowaniu poczucia tożsamości regionalnej oraz wzmacniania poczucia własnej wartości.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Przeprowadzone badania pozwalają stwierdzić, że działania szkoły dotyczące wychowania i profilaktyki są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb uczniów oraz środowiska. Podane przez respondentów przykłady potwierdzają postawioną tezę. W celu odpowiedzenia na zdiagnozowane potrzeby organizowane są spotkania ze służbami mundurowymi, prowadzone warsztaty, realizowane lekcje wychowawcze, pogadanki, wycieczki. Dotyczą one kształtowania m.in.: postawy asertywności (umiejętność odmawiania), bezpiecznych zachowań (np. w ruchu drogowym, cyberprzemoc), zdrowych nawyków, przestrzegania reguł społecznych (współpraca, integracja z grupą), otwartości na potrzeby drugiego człowieka (wszelkie działania charytatywne), poszanowania tradycji narodowych (np. udział w obchodach uroczystości i świąt narodowych). Raz w miesiącu w gimnazjum prowadzona jest akcja „Dzień Dobrego Słowa”. W odpowiedzi na potrzeby środowiska przy szkole działa świetlica opiekuńczo-wychowawcza. Poprzez różne działania gimnazjum proponuje się uczniom inne formy spędzania wolnego czasu, wśród nich można wskazać szeroką ofertę kulturalną we współpracy z instytucjami środowiskowymi (np. Dom Kultury, biblioteka, zespół „Chłudowianie”). Według części rodziców pozostaje do rozważenia kwestia formy realizowanych działań, tj. na ile przekaz jest atrakcyjny dla uczniów i przystaje do potrzeb współczesnego świata.

Szkoła jest bezpieczna, o czym świadczy zebrany materiał badawczy, tj. wypowiedzi rodziców i uczniów, a także instytucji zewnętrznych oraz pracowników niepedagogicznych. Ankietowani uczniowie potwierdzają, że w ostatnim czasie nie spotkali się z przemocą fizyczną, kradzieżami, wymuszaniem. Również informacje pozyskane na temat przemocy psychicznej wskazują, że pod tym względem w gimnazjum w Chłudowie jest bezpiecznie, uczniowie nie są wykluczani z grupy ani nie spotykają się z przemocą za pośrednictwem urządzeń elektronicznych. Sygnalizują większą liczbę sytuacji, gdy są przezywani bądź traktowani niemile przez innych uczniów. Skala problemu nie jest na tyle duża, aby uznać go za przemoc. W szkole działa system monitoringu wizyjnego (15 kamer). Zaobserwowane podczas prowadzenia badań relacje świadczą o wzajemnej życzliwości. Nie zauważono przejawów agresji oraz niekulturalnych zachowań. Rodzice podczas wywiadu podają, że w szkole ważne jest budowanie pozytywnych relacji na różnych poziomach - w grupach i indywidualnie oraz umiejętności wspólnego rozwiązywania problemów przez nauczycieli wraz z rodzicami i uczniami.

Rodzice i uczniowie mają wpływ na ustalanie obowiązujących w szkole zasad zachowania. Dyrektor i nauczyciele wskazują na współdziałanie uczniów i rodziców w ustalaniu i modyfikowaniu zasad, chociaż część respondentów z tych grup nie ma poczucia wystarczającego współdziałania w tych

działaniach. Jednocześnie rodzice i uczniowie stwierdzają, że akceptują zasady obowiązujące w gimnazjum. Zgłaszane przez uczniów i rodziców propozycje dotyczą różnych działań, jak np. zakaz używania telefonów komórkowych, strój uczniowski, dyskoteki, wycieczki, bal charytatywny. Wszystkie grupy respondentów wskazują, że w szkole nie występują przejawy dyskryminacji. Niezależnie od tego prowadzona jest edukacja antydyskryminacyjna, którą objęci są wszyscy uczniowie gimnazjum. Polega ona m.in. na organizowaniu pogadek i warsztatów dotyczących tej tematyki, np. „Stop dręczeniu i wykluczaniu”, „Radzenie sobie z agresją słowną i fizyczną”, „Sposoby radzenia sobie ze stresem”, „Przeciwdziałanie wykluczeniu”.

Zebrany materiał badawczy potwierdza systemowość prowadzonej analizy działań wychowawczych i profilaktycznych oraz ich adekwatność do zdiagnozowanych potrzeb. Nie potwierdza pełnej i świadomej partycypacji rodziców i uczniów w modyfikacjach. Na podstawie przeprowadzanej 2 razy w ciągu roku szkolnego analizy formułowane są wnioski, które uwzględnia się podczas modyfikowania programu działań wychowawczych. Zebrany materiał badawczy pozwala uznać, że wymaganie jest spełnione.

Obszar badania: Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. (V/1)

Działania szkoły dotyczące wychowania i profilaktyki są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb uczniów oraz środowiska. Potwierdzają to wszystkie grupy respondentów, tj. dyrektor, nauczyciele, rodzice i partnerzy środowiskowi, a wskazane przez nich potrzeby oraz sposoby ich realizacji są zbieżne. Uczniowie potrzebują m.in.: poczucia bezpieczeństwa, integracji z grupą rówieśniczą, przestrzegania reguł społecznych, akceptacji, tolerancji, szacunku, otwartości na potrzeby innych. Zdiagnozowano także potrzebę przeciwdziałania zagrożeniom/postawy asertywności, propagowania zdrowego stylu życia (odżywiania i spędzania wolnego czasu) oraz budowania szacunku dla tradycji i poszanowania dla symboli narodowych. W celu ich zaspokojenia szkoła podejmuje wiele działań. Należy wspomnieć o spotkaniach z policją służących budowaniu postawy bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym, zakupieniu plaketek odblaskowych dla uczniów, stałym monitorowaniu zachowania uczniów, pogadankach z wychowawcami oraz funkcjonującym i rozbudowywanym monitoringiem wizyjnym na terenie szkoły. W celu zintegrowania uczniów, budowania postaw akceptacji, szacunku, tolerancji organizowane są m.in. wycieczki i zajęcia integrujące, wieczory klasowe, ale także prowadzi się rozmowy w sytuacji konfliktów w klasie czy zawiera klasowe i indywidualne „kontrakty”. Przy aktywnym udziale młodzieży podejmowane są różnego rodzaju działania charytatywne, wolontariackie i prospołeczne, np.: zbieranie nakrętek, okularów, przyborów szkolnych oraz współpraca z Redemptoris Missio. Ponadto, co miesiąc w gimnazjum prowadzona jest akcja „Dzień Dobrego Słowa”. Szkolni specjaliści oraz instytucje zewnętrzne (np. Gminna Komisja ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Małopolskie Centrum Profilaktyki) przeprowadzają dla uczniów warsztaty, lekcje wychowawcze i pogadanki dotyczące zagrożeń współczesnego świata takich jak: cyberprzemoc i bezpieczne korzystanie z Internetu, uzależnienia (w tym: Trening Zastępowania Złości, Zachowaj trzeźwy umysł, „Powiedz NIE i przerwij falę przemocy w Twojej szkole”). W widocznym miejscu w szkole prezentowane są numery telefonów zaufania oraz interwencji kryzysowej. Uczniowie włączają się w udział w uroczystościach szkolnych i gminnych związanych z obchodzeniem świąt narodowych, rocznic ważnych wydarzeń (rocznica wybuchu II wojny światowej, wybuch powstania wielkopolskiego itp.), czy np. Dnia Praw człowieka. Dzięki temu buduje się autorytety i wzorce. Przy szkole działa świetlica opiekuńczo-wychowawcza, co jest odpowiedzią na jedną z potrzeb środowiska. W ten sposób proponuje się uczniom inne formy spędzania wolnego czasu, wśród nich

można wskazać szeroką ofertę kulturalną (np. Dom Kultury, biblioteka, zespół „Chłudowianie”, orkiestra). Uczniowie gimnazjum uczestniczyli w obchodach 25-lecia samorządności poprzez udział w uroczystej sesji Rady Gminy Suchy Las. Gimnazjaliści troszczą się o zdrowie swoje i innych, dokonują właściwych wyborów związanych z odżywianiem i spędzaniem wolnego czasu, czemu służy organizowanie w szkole np. Dnia Marchewki, „muzycznych przerw”, „przerw z Mozartem” oraz sklepiku ze zdrową żywnością. Ze względu na potrzeby środowiskowe szkoła zmieniła godziny pracy (świetlica szkolna i opiekuńczo-wychowawcza) i spotkań z rodzicami, zwiększyła ofertę zajęć pozalekcyjnych (np. wieczory filmowe we współpracy całego środowiska, zajęcia sobotnie, półkolonie w okresie feryjnym). Rodzice uczestniczący w wywiadzie uważają, że szkoła podejmuje wiele działań kształtujących pożądane postawy. Według części z nich, pozostaje do rozważenia kwestia formy ich realizowania, tj. na ile przekaz jest atrakcyjny i przystaje do potrzeb współczesnego świata. Kilkoro zauważa potrzebę budowania relacji w szkole zarówno na poziomie klas, jak i indywidualnie, umiejętności wspólnego rozwiązywania problemów oraz podejmowania oddolnych inicjatyw. Obserwacja szkoły i lekcji pozwalają stwierdzić, że relacje między podmiotami szkoły są oparte na zaufaniu i szacunku. Podczas zajęć uczniowie bez obaw zadają pytania i wypowiadają się. Podczas lekcji są zdyscyplinowani, pracują chętnie i wykazują się znajomością obowiązujących reguł. Zachowują poprawne relacje między sobą. Nauczyciele odnoszą się do uczniów życzliwie, zwracają się do nich po imieniu, chwalą podczas wykonywania przez nich działań związanych z realizacją tematu lekcji.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (V/2)

Poczucie bezpieczeństwa jest powszechne wśród uczniów, którzy pozytywnie również oceniają relacje panujące w szkole. Rodzice uczestniczący w ankiecie są zdania, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie (59/65). Taką wiedzę pozyskują od swoich dzieci, które nigdy nie mówią o poczuciu zagrożenia lub zdarza się to sporadycznie (57). Jednocześnie dodają, że jeśli dziecko zgłaszało sytuacje, w której czuło się zagrożone, to otrzymywało natychmiast wsparcie i pomoc ze strony szkoły. Rodzice uczestniczący w wywiadzie podają, że nauczyciele dzielą się na mniej i bardziej wymagających, co powoduje, że nauczyciele są różnie postrzegani. Zauważają również, że w szkole jest kilku nauczycieli, którzy komunikują wyłącznie negatywne informacje na temat ucznia, dlatego ważne jest budowanie pozytywnych relacji w szkole na różnych poziomach - w grupach i indywidualnie. Obserwacja szkoły, podobnie jak obserwacje lekcji, pozwalają uznać, że relacje pomiędzy nauczycielami a uczniami oraz pomiędzy uczniami oparte są na szacunku i zaufaniu. Uczniowie nie boją się rozmawiać z nauczycielami, znają i respektują obowiązujące normy. Nie zaobserwowano przejawów agresji oraz zachowań niekulturalnych. Zdecydowana większość uczniów (średnio 91%) jest zdania, że w ostatnim nie odczuwała przemocy fizycznej i o charakterze materialnym (kradzieże, wymuszenia, zniszczenia, bójki) (wykres 1j, 2j, 3j, 4j). Jednocześnie uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa psychicznego, chociaż należy zwrócić uwagę na wskazane przez ankietowanych pojawiające się w szkole przypadki agresji psychicznej, tj. przezywanie (5/25) (wykres 5j), nieprzyjemny sposób zachowania wobec nich (7/25) (wykres 6j). Większość uczniów nie ma poczucia wykluczenia z grupy (21/25) (wykres 7j) oraz stosowania wobec nich przemocy poprzez Internet lub telefon komórkowy (19/25) (wykres 8j). Według przedstawiciela organu prowadzącego i pracowników niepedagogicznych szkoła jest bezpieczna. Nie ma zgłoszeń o agresji fizycznej i psychicznej przemocy, a zdarzające się wypadki uczniowskie są jedynie lekkie. W programie wychowawczym i profilaktyki szkoły znajdują odzwierciedlenie treści dotyczące bezpieczeństwa uczniów w szkole i w domu, które są na bieżąco realizowane poprzez konkretne działania. Służą temu np. pogadanki w klasach z udziałem

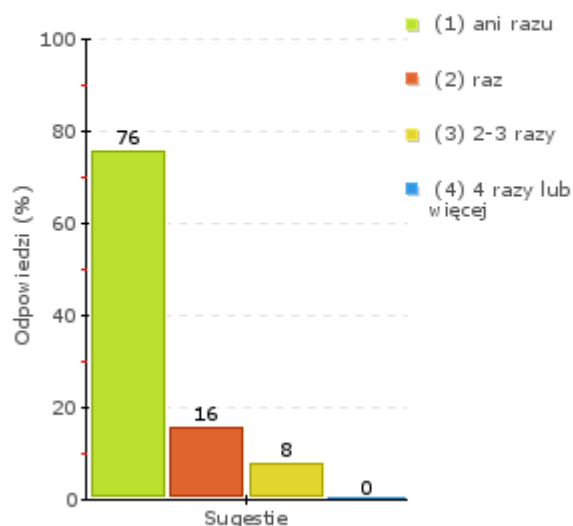
służb mundurowych (policja, straż pożarna), szkolenia dla nauczycieli, uczniów i rodziców, np. „Zachowania uczniów w razie ataku terrorystycznego”, „Cyberprzemoc”. W szkole działa system monitoringu wizyjnego, który w najbliższym czasie zostanie rozbudowany i unowocześniony (kamery cyfrowe). Ponadto, pracownicy niepedagogiczni wskazują, że zapewnieniu bezpieczeństwa służą dyżury podczas dużych przerw przy toaletach, w stołówce, na korytarzach pełnione wspólnie z nauczycielami. Drzwi do szkoły są zamknięte i otwierane poprzez domofon.

Ankietowani uczniowie z klas II (14/25) podają, że mają dobre relacje z nauczycielami, a w razie potrzeby mogą zwrócić się o pomoc do kolegi/koleżanki i dorosłych (wychowawca, nauczyciel, dyrektor, pedagog, psycholog). Uczniowie uczestniczący w wywiadzie informują, że pomiędzy większością uczniów są przyjazne i dobre relacje. gimnazjaliści są względem siebie życzliwi. Oceniają, że poszczególni uczniowie, jak i całe klasy komunikują się ze sobą bez konfliktów. Jednocześnie podają, że w szkole jest kilku uczniów, którzy w mniejszym stopniu są akceptowani. Uważają, że wynika to z ich indywidualnych predyspozycji, a więc np. mają zbyt wysokie mniemanie o sobie, są rozpieszczeni w domu, prezentują niekoleżeńskie postawy. Dobre relacje panujące w szkole potwierdzają uczestniczący w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni. Uważają, że jest dobra współpraca między poszczególnymi podmiotami szkoły. Nauczyciele dobrze odnoszą się do uczniów, rozmawiają z nimi. Młodzież odpowiednio zachowuje się wobec nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych, którzy nie zaobserwowali zachowania odbiegającego od przyjętych norm, niegrzecznego odzywiania się czy używania wulgarnej słownictwa.

Jak wynika z wypowiedzi dyrektora w ankiecie, podobne wnioski sformułowano na podstawie przeprowadzonej w roku szkolnym 2012/13 ewaluacji wewnętrznej dotyczącej respektowania norm społecznych. Stwierdzono wtedy, że najczęściej występującą formą agresji jest agresja słowna. Zanotowano wtedy także wskazane przypadki przemocy fizycznej, której obecnie nie wskazują ankietowani uczniowie.

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze? ADUMS

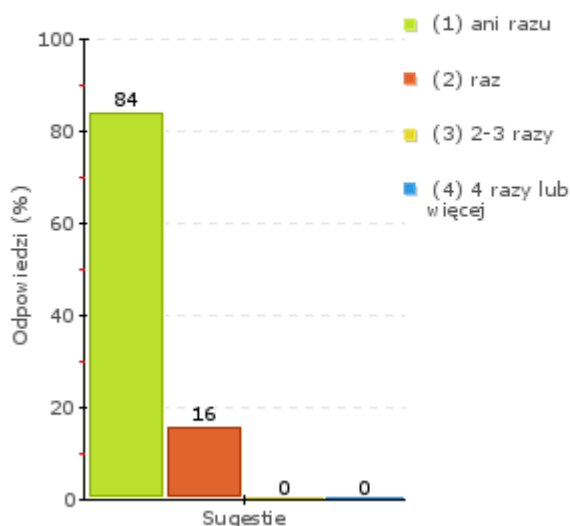
Liczebność: 25

Wykres 1j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie zmuszali Cię do kupowania czegoś za Twoje pieniądze lub oddawania im Twoich rzeczy. ADUMS

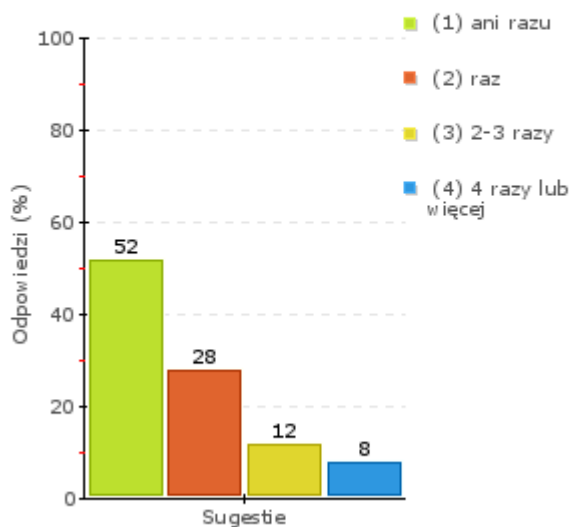
Liczebność: 25

Wykres 2j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Ktoś Cię umyślnie uderzył. ADUMS

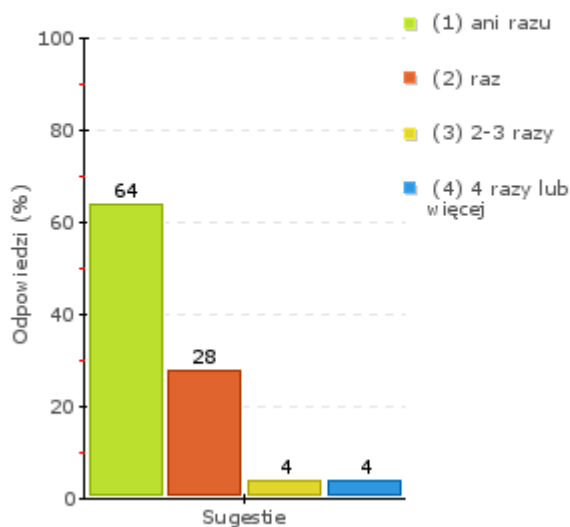
Liczebność: 25

Wykres 3j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Umyślnie zniszczono rzecz należącą do Ciebie. ADUMS

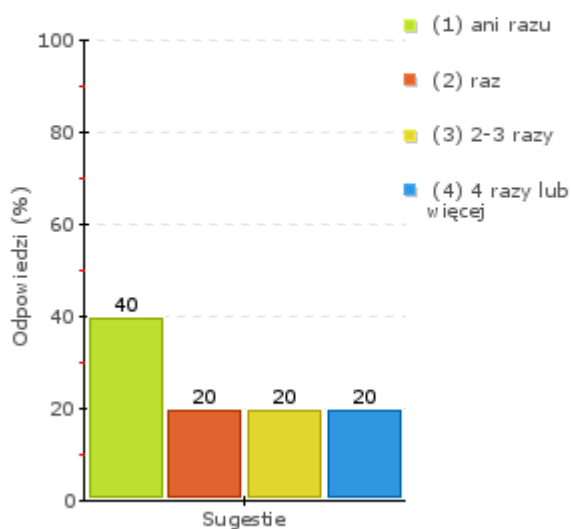
Liczebność: 25

Wykres 4j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk. ADUMS

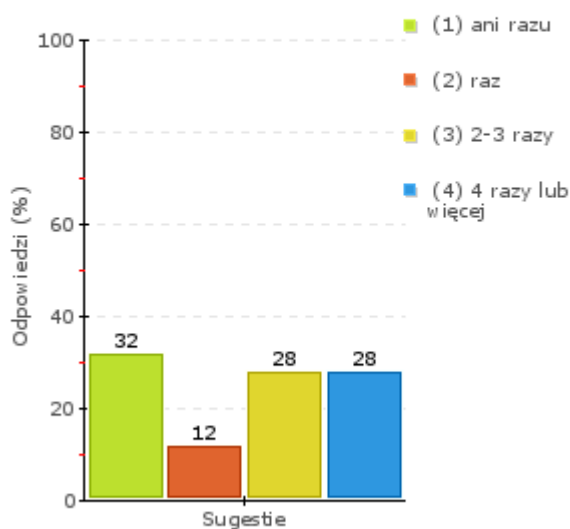
Liczebność: 25

Wykres 5j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierałaś/eś jako nieprzyjemny. ADUMS

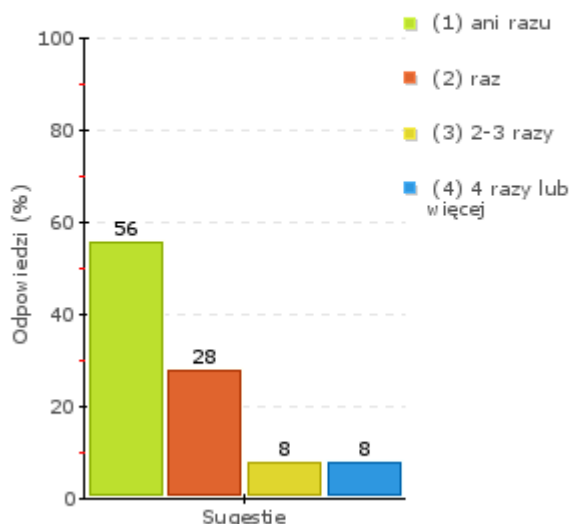
Liczebność: 25

Wykres 6j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą. ADUMS

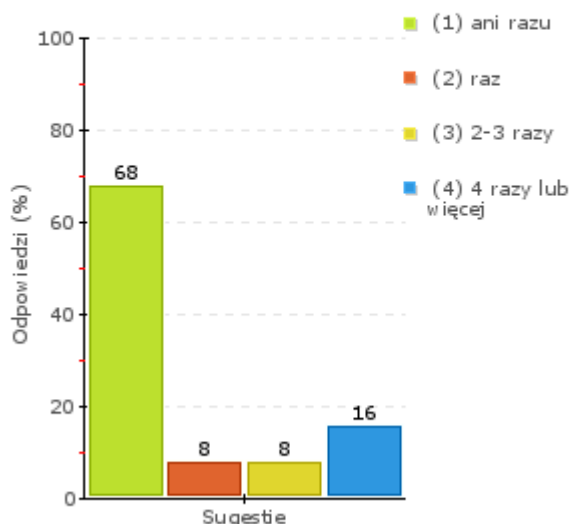
Liczebność: 25

Wykres 7j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że: (A)
Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą internetu lub telefonów komórkowych. ADUMS

Liczebność: 25

Wykres 8j

Obszar badania: Zasady postępowania i współzycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców. (V/3)

Rodzice i uczniowie mają wpływ na ustalanie obowiązujących w szkole zasad zachowania, na co wskazuje analiza wypowiedzi respondentów. Zgodnie z deklaracjami nauczycieli, normy są ustalane przez nauczycieli podczas posiedzenia rady pedagogicznej i zawarte w regulaminie szkoły, który jest częścią statutu. Po ich akceptacji przez radę pedagogiczną są opiniowane przez rodziców i uczniów. Ostatnio wprowadzone modyfikacje dotyczą zakazu używania przez uczniów w szkole telefonów komórkowych oraz zasad dotyczących ubioru szkolnego. O tych zmianach uczniowie zostali poinformowani, a na wprowadzenie ich mieli wpływ rodzice, którzy podają taką informację podczas wywiadu. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie deklarują, że mogą zgłaszać pomysły lub sprawy do swoich wybranych przedstawicieli, którzy przekazują je dyrektorowi lub opiekunowi samorządu. Stwierdzają, że wybierają opiekuna samorządu, z którym rozmawiają na temat np. organizowania imprez (np. dyskoteki, noce filmowe). Podają również, że akceptują obowiązujące w szkole zasady. Brak poczucie wpływu na zasady obowiązujące w gimnazjum deklaruje 16/25 uczniów klas II (wykres 1j). Rodzice uczestniczący w wywiadzie wskazują, że rada rodziców opiniuje arkusz organizacyjny szkoły. Na początku roku szkolnego są zapoznawani z programem wychowawczym. Nie wszyscy z uczestników wywiadu mają poczucie wpływu na jego kształt. Jednocześnie stwierdzają, że akceptują zasady obowiązujące w szkole. Ankietowani uczniowie klas II potwierdzają, że sami przestrzegają ustalone w szkole zasady (20/25) (wykres 2j). Bardziej krytycznie oceniają pod tym względem swoich kolegów, tylko 10/25 jest zdania, że inni zachowują się zgodnie z zasadami (wykres 3j). Nauczyciele lepiej postrzegają uczniów, gdyż wszyscy ankietowani (21) wskazują, że gimnazjaliści przestrzegają obowiązujące zasady. Według respondentów ankiety „Moja szkoła” nauczyciele i inni pracownicy stosują się do obowiązujących norm (wykres 4j, 5j). Sami nauczyciele uważają, że wszyscy i większość z nich przestrzegają ustalonych norm (20/21). Pracownicy niepedagogiczni podczas

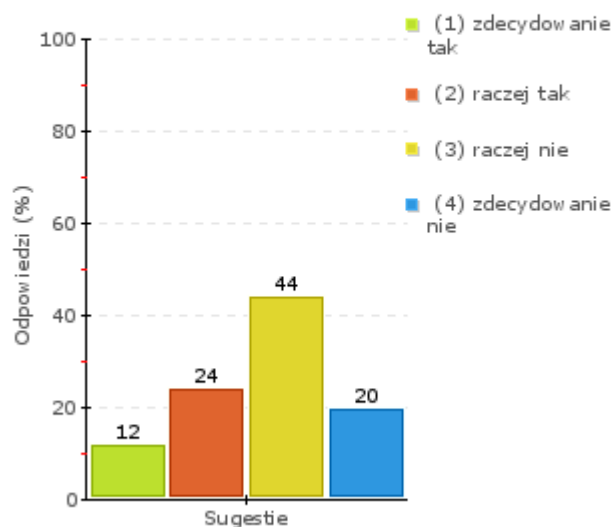
wywiadu potwierdzają, że mają możliwość wpływania na ustalanie zasad obowiązujących w szkole. Swoje uwagi i spostrzeżenia zgłaszają do dyrektora lub nauczycieli. Ich opinię wzięto pod uwagę, organizując m.in. dyżury przy toaletach i w stołówce szkolnej. Dyrektor stwierdza, że większość rodziców i uczniów uważa, że prawa uczniów są respektowane, a system kar i nagród jest odpowiedni.

Kierując się zasadą triangulacji w analizowaniu zebranego materiału badawczego należy stwierdzić, że zasady postępowania i współzycia w szkole lub placówce są akceptowane i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców. Pewne wątpliwości może budzić brak poczucia wpływu części uczniów i rodziców na ustalanie obowiązujących norm, jednak fakt ich powszechnego akceptowania świadczy o braku konieczności wprowadzania zmian, a więc i uzgadniania zasad.

Mam wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują w mojej szkole.
(A2) ADUMS

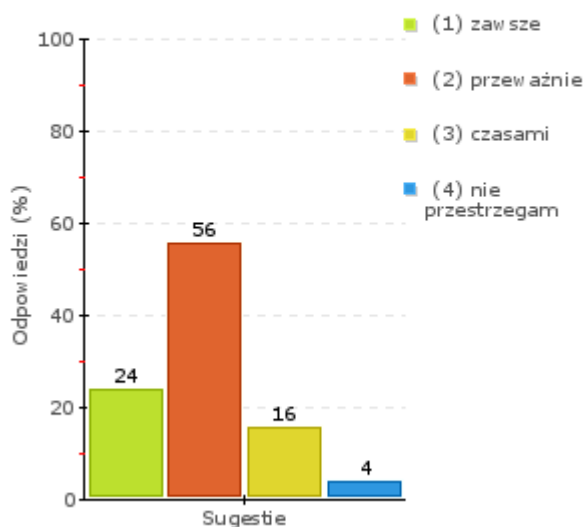
Przestrzegam ustalonych w szkole zasad.
(B1) ADUMS

Liczebność: 25

Wykres 1j

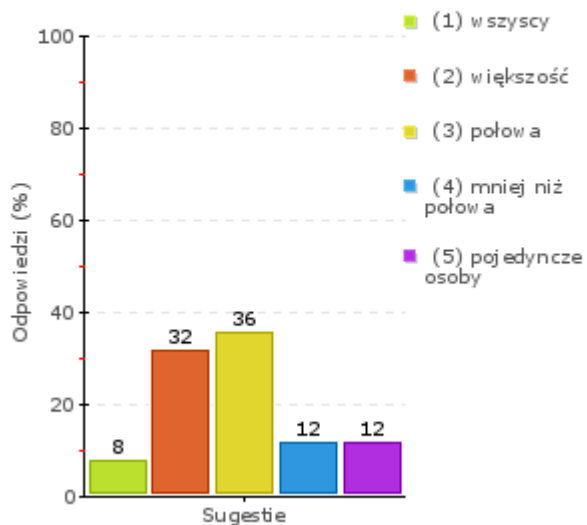
Liczebność: 25

Wykres 2j

Inni uczniowie w mojej szkole przestrzegają ustalonych zasad (B1) ADUMS

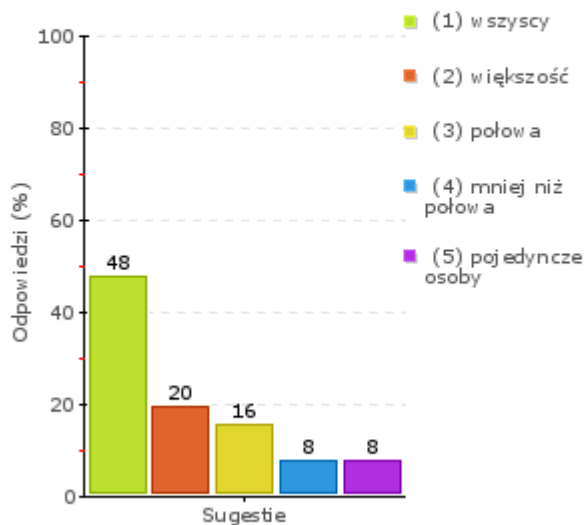
Liczebność: 25

Wykres 3j

Nauczyciele przestrzegają ustalonych w szkole zasad. (B2) ADUMS

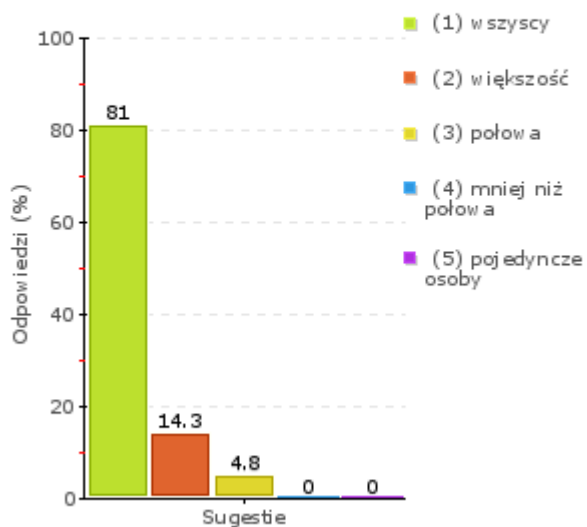
Liczebność: 25

Wykres 4j

Nauczyciele przestrzegają zasad ustalonych w szkole: (B2) AN

Liczebność: 21

Wykres 5j

Obszar badania: W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki. (V/4)

W szkole nie występują przejawy dyskryminacji, na co wskazują wszystkie grupy respondentów, tj. nauczyciele, uczniowie, rodzice. W przypadku pojedynczych zdarzeń działania podejmowane są natychmiast. Niezależnie od tego **prowadzona jest edukacja antydyskryminacyjna**, którą objęci są wszyscy uczniowie gimnazjum, a pojedyncze osoby - działaniami interwencyjnymi. Dyrektor, nauczyciele, jak i uczniowie podają takie same przykłady podejmowanych działań z zakresu profilaktyki antydyskryminacyjnej. Są to pogadanki i warsztaty dla uczniów, np. „Stop dręczeniu i wykluczaniu”, „Radzenie sobie z agresją słowną i fizyczną”, „Sposoby radzenia sobie ze stresem”, „Przeciwdziałanie wykluczeniu”. W gimnazjum wprowadzono także co miesiąc obchody „Dnia Dobrego Słowa”. Nauczyciele podają dodatkowo poznawanie innych kultur poprzez organizowanie wycieczek, spotkań z misjonarzami ze Zgromadzenia Księży Werbistów i siostrami z tego zgromadzenia oraz realizowanie projektu „Mikołaj” służącego zapoznaniu ze sposobami spędzania świąt w innych nacjach i kulturach.

W wymaganiu "Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne." w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje. (V/5)

Zebrany materiał badawczy potwierdza systemowość prowadzonej analizy działań wychowawczych i profilaktycznych oraz ich adekwatność do zdiagnozowanych potrzeb. Nie potwierdza się partycypacja rodziców i uczniów w podejmowanych modyfikacjach. Jak podają dyrektor i nauczyciele, dwa razy w ciągu roku podczas analitycznej rady pedagogicznej dokonywana jest analiza działań wychowawczych i profilaktycznych. Wyciągane są wnioski do dalszej pracy, które uwzględniane są podczas modyfikowania programu wychowawczego i programu profilaktyki. Propozycje zmian przygotowuje powołany przez dyrektora zespół wychowawczy, w którego skład wchodzi nauczyciele, psycholog i pedagog. Według dyrektora, rada rodziców ma wpływ na ustalanie kierunków pracy wychowawczej i działań profilaktycznych, zapoznaje się z propozycjami, akceptuje je i podejmuje uchwałę. Uzupełniając swą wypowiedź, dyrektor przedstawił dokumenty potwierdzające współdziałanie rodziców w ustalaniu zasad obowiązujących w szkole, są wśród nich m.in.: opinia dotycząca zmian w statucie i planu pracy szkoły. Z rodzicami konsultowano pracę samorządu uczniowskiego, tj. przeniesienie terminu wyborów na końcowe miesiące roku szkolnego w celu zapewnienia ciągłości pracy, kwestie niezadawania zadań domowych na dni poświęcone oraz wspólne rozwiązywanie problemów. Dyrektor zaprasza rodziców do udziału w dyskusji na temat ważnych spraw szkoły, odzew jest jednak niewielki, świadczący o ich małym zaangażowaniu. Jest to niespójne z wypowiedziami części rodziców podczas wywiadu, gdyż podają oni, że nie uchwalają programu wychowawczego i programu profilaktyki. Deklarują jednocześnie, że zabierali głos w sprawie ustalania zasad ubioru obowiązujących w szkole oraz zakazu korzystania z telefonów komórkowych przez uczniów. Wskazują możliwość zgłaszania pomysłów do dyrektora. Podane przykłady zgłaszanych spraw dotyczą takich działań szkoły jak np.: złagodzenie konfliktu

w klasie, zorganizowanie balu charytatywnego z przeznaczeniem na potrzeby szkoły, udział w targach edukacyjnych w Poznaniu. Rodzice oczekują inicjatywy ze strony nauczycieli, aby zachęcać rodziców do dialogu. Dyrektor podaje, że analizy działań wychowawczych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokonuje się także na zebraniach zespołów ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej zwoływanych na początku każdego roku, w takich zebraniach obok nauczycieli uczestniczą także rodzice. Na podstawie przeprowadzonych analiz podjęto następujące działania, poza wskazanymi wcześniej:

- zwiększono liczbę zajęć i warsztatów dotyczących budowania właściwych relacji z innymi, trudności wieku dorastania, zwiększania poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz różnych zagrożeń;
- zorganizowano spotkania i pogadanki z policją;
- wyposażono uczniów w „odblaski”;
- uruchomiono pomoc rówieśniczą dla uczniów mających problemy z nauką oraz integrowanie ich poprzez realizowanie zadań angażujących zarówno uczniów z gorszymi wynikami edukacyjnymi jak i uczniów zdolnych.

W analizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wykorzystywane są ankiety, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz nauczycielami, wyniki ewaluacji wewnętrznej. Ważna jest także informacja zwrotna ze strony rady rodziców i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie nie zgłaszają propozycji dotyczących zmian w zasadach postępowania. Nie wiedzą nic o zrealizowanych lub niezrealizowanych pomysłach uczniowskich. Chcieliby zgłosić propozycje do systemu oceniania dotyczące liczby sprawdzianów ciągu tygodnia, jednak na razie nie zrobili tego.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła, zdaniem dyrektora, nauczycieli i rodziców, w sposób powszechny rozpoznaje możliwości, potrzeby rozwojowe i edukacyjne, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną uczniów. Nauczyciele deklarują prowadzenie rozmów z gimnazjalistami i ich rodzicami, analizowanie dokumentacji, obserwację zachowań dzieci, monitorowanie ich osiągnięć, pozyskiwanie informacji od specjalistów pracujących z uczniem i jego rodziną (psychologów, kuratorów, asystentów rodziny) oraz wykorzystywanie specjalistycznych testów diagnostycznych (test inteligencji wielorakich, preferencji sensorycznych, stylów uczenia się). Rozpoznaniu potrzeb uczniów sprzyja także współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Suchym Lesie, z Sucholeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom oraz z policją. Według zdecydowanej większości rodziców, nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach i możliwościach ich dzieci. Odpowiedzi ankietowanych uczniów dotyczące poczucia wsparcia ze strony nauczycieli w postaci rozmów o trudnościach w nauce, zainteresowaniach i sposobach, w jaki lubią się uczyć, nie mają charakteru powszechności. Według opinii gimnazjalistów, nauczyciele zbyt rzadko okazują im, że wierzą w ich możliwości i służą im pomocą, gdy tego potrzebują. Ze względu na brak możliwości dokonania analizy porównawczej w tym zakresie trudno jest ocenić, czy wyniki tej szkoły są istotnie niższe w stosunku do wyników innych szkół tego samego typu.

Rozpoznanie potrzeb uczniów, zdaniem nauczycieli i dyrektora, skutkuje stosowaniem zróżnicowanych form wspierania i rozwijania zainteresowań oraz uzdolnień uczniów. W szkole zorganizowano dodatkowe zajęcia dla dzieci z trudnościami, jak i dla tych o wyższym potencjale edukacyjnym, m.in. są to: zajęcia rewalidacyjne, terapia psychologiczno-pedagogiczna, logopedia, lekcje wyrównawcze, konkursy recytatorskie, fotograficzne, tematyczne i przedmiotowe oraz koła zainteresowań. Jeden z uczniów korzysta z indywidualnego toku nauki z matematyki, prowadzone jest także nauczanie indywidualne dla uczennicy z upośledzeniem głębokim. W związku ze zdiagnozowanym problemem fobii szkolnej oraz przypadkami niewłaściwego wykorzystania Internetu pedagog organizuje dla uczniów zajęcia warsztatowe. Pogadanki i prelekcje prowadzone są także przez osoby i instytucje wspierające pracę szkoły. Uczniowie potrzebujący indywidualnego wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą korzystać z porad i konsultacji, także w zakresie doradztwa zawodowego. Według informacji uzyskanych od dyrektora nie ma w szkole ucznia, który by się nie włączał w działania pozalekcyjne. Program szkoły, charakter miejscowości, w której jest ona usytuowana, wielość imprez i wydarzeń sprawiają, że uczniowie działają w różnych grupach, stowarzyszeniach, kołach zainteresowań. O adekwatności działań podejmowanych przez szkołę świadczą wypowiedzi rodziców. Według większości ankietowanych zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole są dostosowane do potrzeb ich dzieci. Jednakże opinii tej nie podzielają ankietowani uczniowie. Według większości gimnazjalistów w szkole są zajęcia, które ich nie interesują, ale z drugiej strony uznają, że są im one potrzebne nawet, jeśli nie mają ochoty na nie uczęszczać. Na pytanie o to, czy plan lekcji i dojazdów jest ułożony tak, że mogą uczestniczyć

we wszystkich zajęciach pozalekcyjnych, które ich interesują lub są im potrzebne, większość uznaje, że mają możliwość udziału w tych zajęciach. Co trzeci badany jest przeciwnego zdania.

Źródłem informacji o podejmowaniu działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacji były ankiety dla nauczycieli oraz obserwacje lekcji. Uczący deklarują stosowanie indywidualizacji w stosunku do większości gimnazjalistów, a co trzeci nauczyciel w odniesieniu do wszystkich uczniów. Na większości obserwowanych zajęć najczęściej stosowanymi sposobami pracy z uczniami było wspomaganie podczas wykonywania zadań, stosowanie zróżnicowanych metod i form pracy oraz środków dydaktycznych, monitorowanie angażowania się w zajęcia i sposób wykonywania zadań oraz stwarzanie możliwości do odniesienia sukcesu. Rzadko natomiast pojawiało się różnicowanie materiału i stopnia trudności zadań oraz sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności podczas wypowiedzi, a także stosowanie różnych strategii motywowania, udzielania kształtującej informacji zwrotnej oraz celowy i zamierzony przydział uczniów do grup.

Szkoła wspiera uczniów, podejmując adekwatne działania służące przewyciężaniu trudności wynikających z ich sytuacji społecznej, m.in. związanych z funkcjonowaniem rodziny (uzależnienia, przemoc, zagrożenie cyberprzemocą, dopalaczami, narkotykami). W odpowiedzi na zdiagnozowane, bądź potencjalne problemy utworzony został zespół interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi pedagog szkolny, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej i policji. Dzięki temu, że szkoła położona jest w małej miejscowości, a uczniowie i ich rodzice nie są anonimowi, ma miejsce szybkie identyfikowanie problemu i szybkie udzielenie pomocy. W ramach działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dzieci mają zapewnioną opiekę i pomoc przy rozwiązywaniu indywidualnych problemów. Wobec zdiagnozowanych sytuacji uzależnień szkoła podejmuje współpracę z policją w celu propagowania działań profilaktycznych, a we współpracy z poradnią - szkolenia dla uczniów i ich rodziców. Sposobem na przeciwdziałanie zagrożeniom jest także proponowanie uczniom różnych form spędzania wolnego czasu, podejmowanie przedsięwzięć pozwalających na budowanie poczucia tożsamości z regionem oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości. Szkoła współpracuje z Sucholeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom w zapewnianiu pomocy dla uczniów pochodzących z rodzin najuboższych, wielodzietnych, uszkodzonych w wyniku wypadków losowych, niepełnosprawnych, a także utalentowanych. W szkole organizowana jest pomoc materialna w postaci świątecznych paczek na rzecz rodzin ze środowiska, organizowane są półkolonie, w których udział dzieci jest dofinansowywany przez gminę.

Szkoła spełnia wymagania.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. (VI/1)

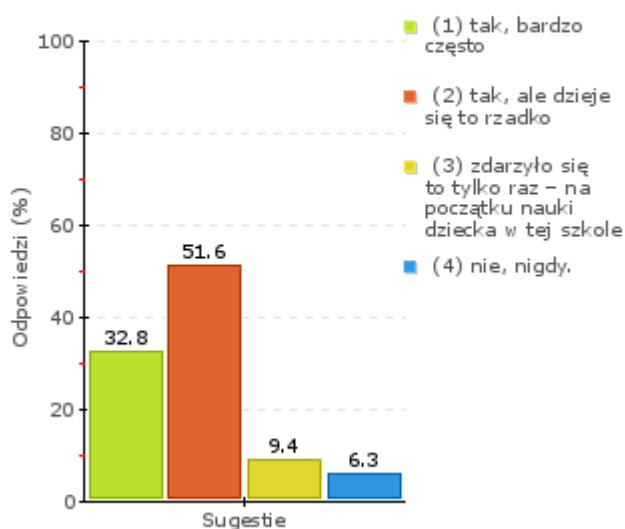
Z analizy wypowiedzi ankietowych nauczycieli wynika, że szkoła w sposób powszechny rozpoznaje możliwości, potrzeby rozwojowe i edukacyjne, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną uczniów. Wszyscy lub zdecydowana większość badanych deklaruje, że rozmawiają z uczniami i ich rodzicami, analizują dokumentację ucznia (rekrutacyjną, opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, zaświadczenia lekarskie, itp.), obserwują ich zachowanie, stale monitorują osiągnięcia, pozyskują informacje od specjalistów pracujących z uczniem i jego rodziną (psychologów, kuratorów, asystentów rodziny) oraz wykorzystują specjalistyczne testy diagnostyczne (test inteligencji wielorakich, preferencji sensorycznych, stylów uczenia się). Zdaniem dyrektora wychowawcy i psycholog szkolny prowadzą także dla uczniów warsztaty z zakresu

mnemotechnik. Zarówno dzieci, jak i ich rodzice korzystają ze wsparcia i konsultacji m.in. z zakresu doradztwa zawodowego, prowadzonych przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Luboniu - filia Suchy Las. Dzięki współpracy szkoły z Gminną Komisją ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi finansowane są szkolenia dla uczniów prowadzone przez Małopolskie Centrum Profilaktyki. Rozpoznaniu potrzeb uczniów sprzyja współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Suchym Lesie, z Sucholeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom, policją oraz wywiady ze społecznością lokalną. Według danych podanych przez dyrektora szkoły, niewielki procent uczniów szkoły został rozpoznany jako potrzebujący wsparcia.

O powszechności prowadzonego rozpoznania świadczą także wypowiedzi rodziców, według których nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach i możliwościach ich dzieci (wykres 1j). Odpowiedzi uczniów w ankiecie, dotyczące ich poczucia wsparcia ze strony nauczycieli poprzez rozmowy o trudnościach w nauce, zainteresowaniach i sposobach, w jaki lubią się uczyć, nie mają charakteru powszechności (wykresy 2j - 4j). Ze względu na brak możliwości dokonania analizy porównawczej, trudno jest ocenić, czy wyniki tej szkoły są istotnie niższe w stosunku do wyników innych szkół tego samego typu.

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o potrzebach i możliwościach Pani/Pana dziecka? (A2) AR

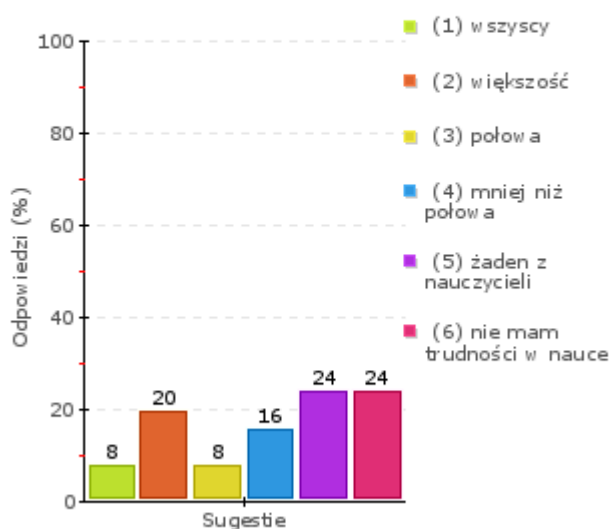
Liczebność: 65

Wykres 1j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o moich trudnościach w nauce. (A2) ADUMS

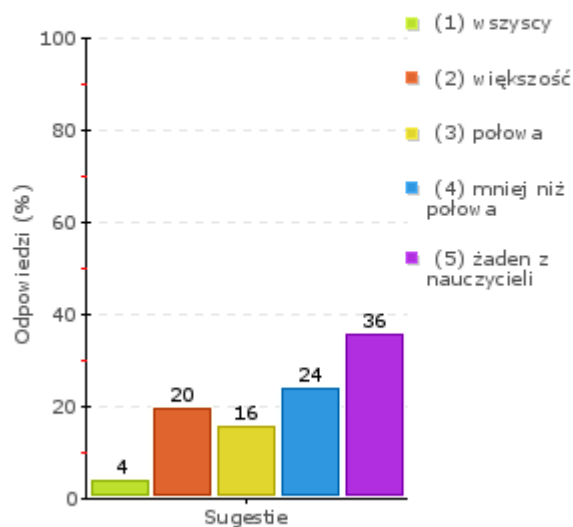
Liczebność: 25

Wykres 2j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o moich zainteresowaniach. (A2) ADUMS

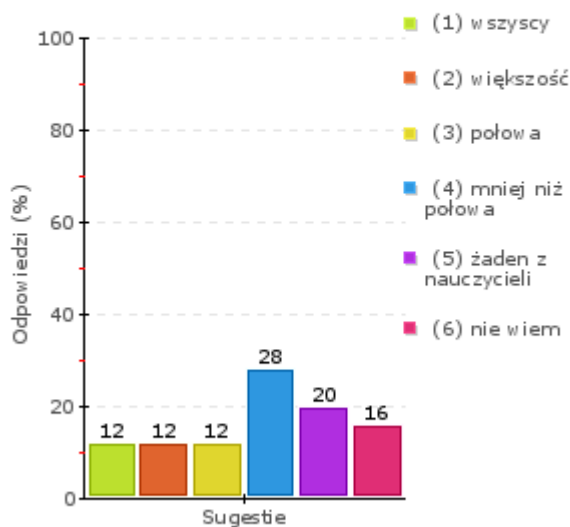
Liczebność: 25

Wykres 3j

Nauczyciele rozmawiają ze mną o tym, w jaki sposób lubię się uczyć. (A2) ADUMS

Liczebność: 25

Wykres 4j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. (VI/2)

W oparciu o wyniki rozpoznania potrzeb uczniów **nauczyciele stosują zróżnicowane formy wspierania i odpowiadania na specjalne potrzeby edukacyjne uczących się.** W ankiecie najczęściej wskazują na:

- rozmowy z uczniami, zawsze gdy zauważają problem oraz udzielanie pomocy w przezwyciężaniu trudności w nauce, w problemach rodzinnych, społecznych i emocjonalnych;
- udostępnianie materiałów informacyjnych i stosownej literatury;
- prowadzenie zajęć rozwijających uzdolnienia i dydaktyczno-wyrównawczych;
- pomoc w odkrywaniu optymalnych sposobów uczenia się i doborze właściwych metod zapamiętywania nowych treści i nabywania umiejętności;
- organizowanie dla uczniów zajęć warsztatowych, pogadanek i prelekcji prowadzonych przez osoby i instytucje wspierające pracę szkoły;
- organizowanie porad i konsultacji indywidualnych dla uczniów;

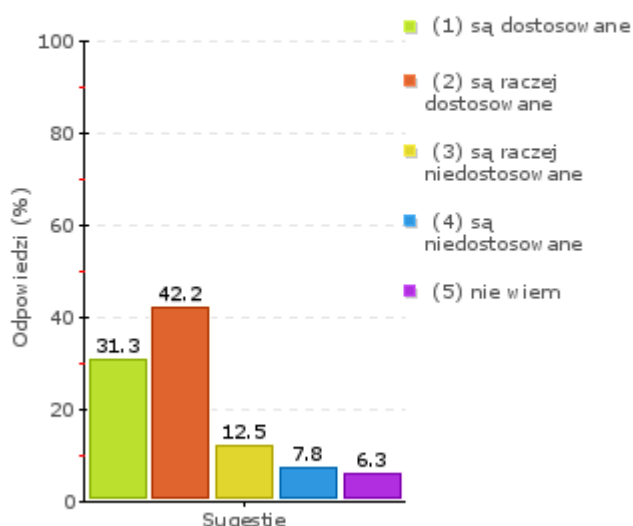
Dyrektor wymienia formy pomocy takie same jak wyżej podano. Ponadto, dodaje organizowanie konkursów dla uczniów, w tym: recytatorskich, fotograficznych, tematycznych i przedmiotowych. Wskazuje również działalność szkolnego wolontariatu, utrwalanie zasad savoir vivre oraz poprawę komunikacji i relacji rówieśniczych

w ramach organizowanego co miesiąc „Dnia Dobrego Słowa”. Wyniki prowadzonego przez nauczycieli rozpoznania potrzeb uczniów wskazują, że u zdecydowanej większości przeważa wzrokowy i kinestetyczny sposób uczenia się. W związku z tym nauczyciele dostosowują adekwatnie techniki i metody pracy (np. metoda reagowania całym ciałem na lekcji języka angielskiego) oraz strategie motywowania. Dla chcących zaprezentować swoje umiejętności, szkoła stwarza możliwość wzięcia udziału w imprezie „Mam talent”. Według informacji uzyskanych od dyrektora nie ma w szkole ucznia, który nie byłby włączony w działania pozalekcyjne. Program szkoły, charakter miejscowości, w której znajduje się szkoła, wielość imprez i wydarzeń sprawiają, że uczniowie włączają się do różnych grup, stowarzyszeń, kół zainteresowań.

Informacje uzyskane od nauczycieli i dyrektora znajdują potwierdzenie w wypowiedziach rodziców. Według większości ankietowanych zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole są dostosowane do potrzeb ich dzieci (wykres 1j). Opinii tej nie podzielają ankietowani uczniowie - według większości w szkole są zajęcia, które ich nie interesują (wykres 2j). Jednocześnie większość uznaje (18/25), że zajęcia organizowane przez szkołę są im potrzebne nawet, jeśli nie mają ochoty na nie uczęszczać (wykres 3j). Na pytanie o to, czy plan lekcji i dojazdów jest ułożony tak, że mogą uczestniczyć we wszystkich zajęciach pozalekcyjnych, które ich interesują lub są im potrzebne, prawie co trzeci twierdzi, że raczej nie, ale większość uznaje, że mają możliwość udziału w tych zajęciach (wykres 4j).

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? (A2) AR

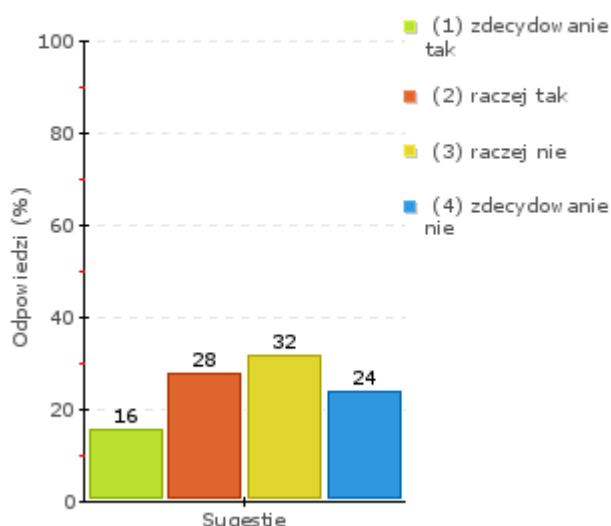
Liczebność: 65

Wykres 1j

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują. (A2) ADUMS

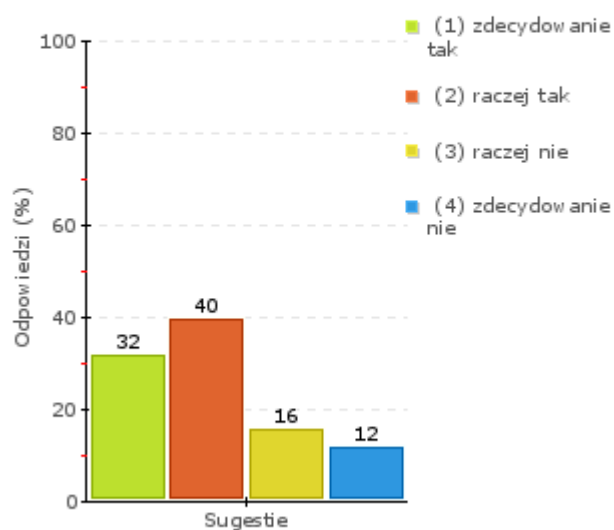
Liczebność: 25

Wykres 2j

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które są mi potrzebne (nawet, jeśli nie zawsze mam ochotę na nie uczęszczać). (A2) ADUMS

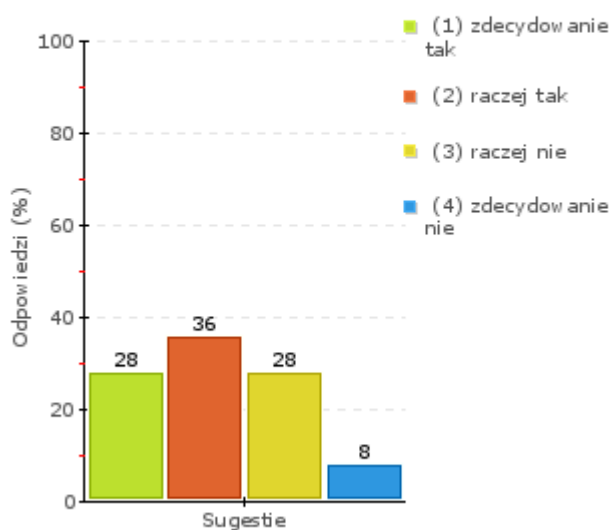
Liczebność: 25

Wykres 3j

Plan lekcji (i dojazdów) jest ułożony tak, że mogę uczestniczyć we wszystkich zajęciach pozalekcyjnych, które mnie interesują i/lub są mi potrzebne. (A2) ADUMS

Liczebność: 25

Wykres 4j

W wymaganium "Szkola lub placowka wspomaga rozwój uczniow, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji." w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. (VI/3)

Na większości obserwowanych lekcji widoczne były **działania nauczycieli, które świadczą o stosowaniu indywidualizacji**. Najczęściej stosowanymi sposobami pracy z uczniami były:

- wspomaganie podczas wykonywania zadań na lekcji;
- stosowanie zróżnicowanych metod, form pracy i środków dydaktycznych z uwzględnieniem zróżnicowanych stylów uczenia się uczniów;
- monitorowanie zaangażowania się w zajęcia, sposób wykonywania zadań;
- stwarzanie możliwości do odniesienia sukcesu.

Rzadko natomiast pojawiały się:

- różnicowanie zakresu materiału, rodzaju zadań i stopnia ich trudności z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- różnicowanie sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności podczas wypowiedzi;

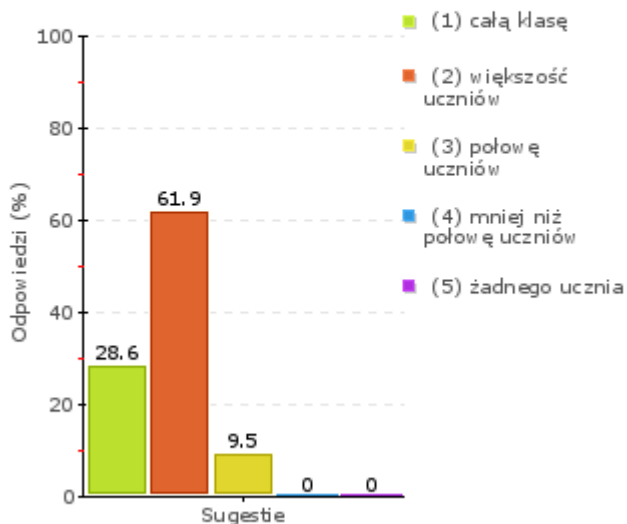

- stosowanie różnych strategii motywowania i wyzwalania aktywności uczniów oraz udzielanie kształtującej informacji zwrotnej;
- celowy i zamierzony przydział uczniów do grup.

Deklarowane przez nauczycieli w ankiecie sposoby indywidualizowania pracy z uczniami podczas zajęć obrazuje wykres 1w. Według uczących działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji skierowane są do większości uczniów i całej klasy (wykres 1j).

Jaką grupę uczniów obejmuje Pan/Pani indywidualizacją w procesie edukacyjnym? AN

Liczebność: 21

Wykres 1j

Obszar badania: Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. (VI/4)

W opinii przedstawicieli instytucji współpracujących ze szkołą głównymi problemami występującymi w środowisku lokalnym, mogącymi mieć wpływ na trudności uczniów, są problemy społeczne związane z funkcjonowaniem rodziny, m.in. uzależnienia, przemoc oraz zagrożenie cyberprzemocą i innymi uzależnieniami (dopalacze, narkotyki). **Odpowiedzią na trudności wynikające ze społecznej sytuacji uczniów jest utworzenie zespołu interdyscyplinarnego**, w skład którego wchodzi pedagog szkolny, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej i policji. Zdaniem pracownika poradni psychologiczno-pedagogicznej w szkole w sposób wzorcowy **zorganizowana jest pomoc na rzecz uczniów** (szybkie identyfikowanie problemu i szybkie udzielenie pomocy). W ramach działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dzieci mają zapewnioną opiekę i pomoc przy rozwiązywaniu indywidualnych problemów. Wobec pojawiających się sytuacji uzależnień szkoła podejmuje współpracę z policją w celu propagowania działań profilaktycznych. We współpracy z poradnią szkoła przygotowała szkolenia w tym zakresie dla uczniów i ich rodziców. Sposobem na przeciwdziałanie zagrożeniom jest także proponowanie przez szkołę różnych form spędzania wolnego czasu, budowanie poczucia tożsamości z regionem oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości. W opinii policji szkoła w Chłudowie jest miejscem bezpiecznym dla uczniów. Nauczyciele i przedstawiciele rady rodziców podczas wywiadów deklarują wspomaganie uczniów w ich trudnej sytuacji społecznej poprzez podjęcie wspólnych działań z Sucholeskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom, z firmą ubezpieczeniową (zwalnianie z opłat ubezpieczeniowych), a także poprzez organizowanie pomocy materialnej w postaci świątecznych paczek na rzecz rodzin ze środowiska, prowadzenie zajęć w ramach świetlicy socjoterapeutycznej oraz organizację półkolonii (dofinansowanie udziału dzieci przez gminę).

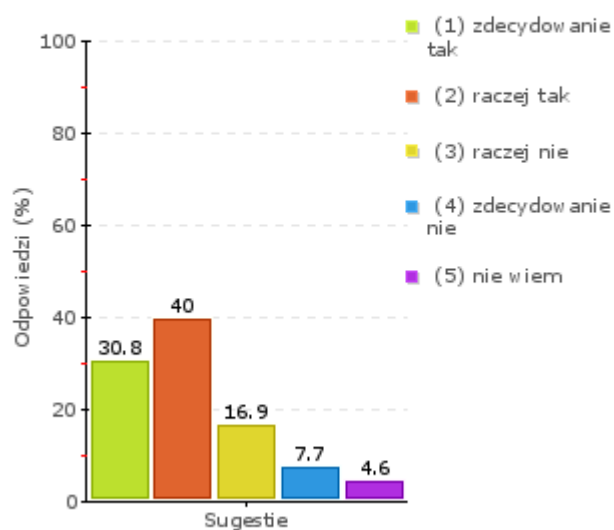
Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom. (VI/5)

Tezę dotyczącą powszechności udzielania wsparcia przez nauczycieli potwierdzają wypowiedzi rodziców, jednakże wyniki ankiet uczniów nie wskazują na to, że wsparcie otrzymywane w szkole odpowiada ich potrzebom.

Analiza odpowiedzi uczniów i ich rodziców wskazuje na różny poziom zadowolenia obu grup respondentów z powszechności udzielania wsparcia przez nauczycieli. Wyniki ankiet rodziców świadczą o tym, że nauczyciele wspierają ich dzieci w trudnych sytuacjach, służąc radą i pomocą (wykresy 1j, 2j). W przypadku wypowiedzi uczniów nie można mówić o powszechności działań uczących. Według opinii gimnazjalistów, częściej mogą liczyć na pomoc ze strony nauczycieli wówczas, gdy tego potrzebują (wykres 4j), niż na wsparcie wynikające z wiary w ich możliwości (wykresy 3j, 5j).

Nauczyciele uczący moje dziecko, służą mu radą i wsparciem w sytuacjach trudnych. AR

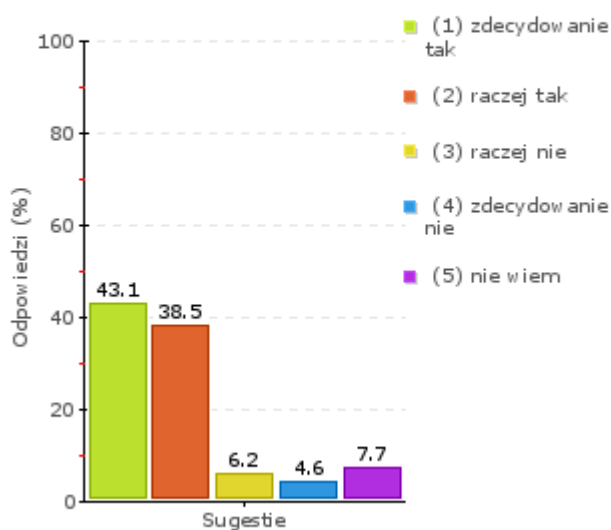
Liczebność: 65

Wykres 1j

Wychowawca mojego dziecka służy mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych. AR

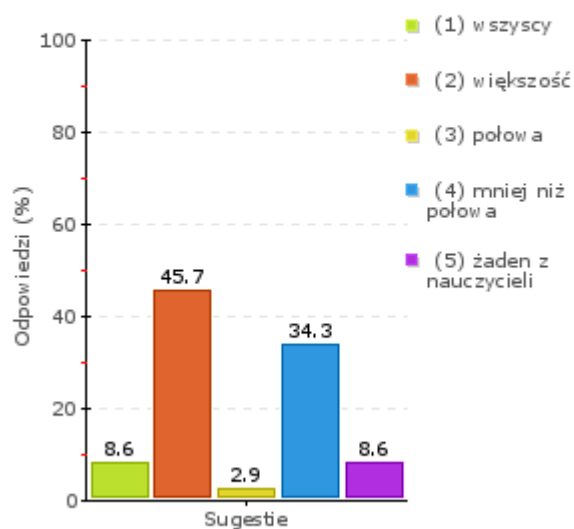
Liczebność: 65

Wykres 2j

Dzisiaj na lekcjach czuję, że nauczyciele wierzą w moje możliwości. ADUMD

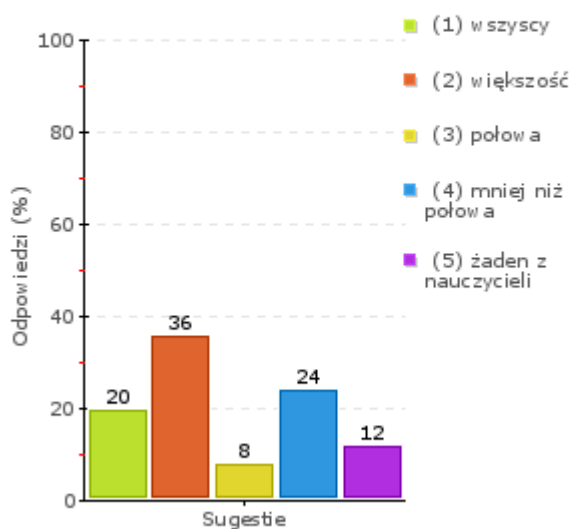
Liczebność: 35

Wykres 3j

Nauczyciele służą mi pomocą, kiedy tego potrzebuję. ADUMS

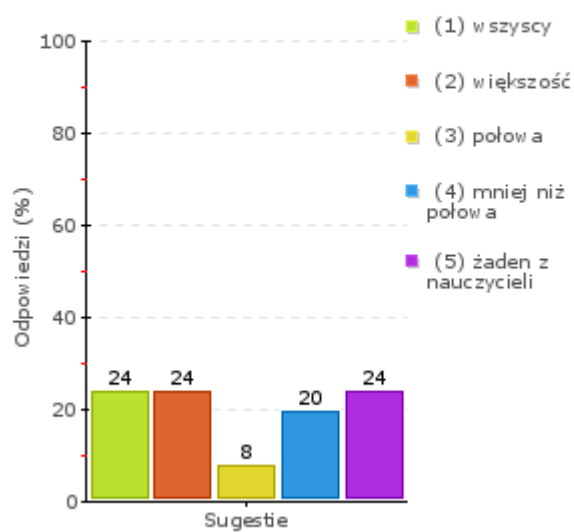
Liczebność: 25

Wykres 4j

Nauczyciele wierzą w moje możliwości
np. że mogę nauczyć się nawet
trudnych rzeczy). ADUMS

Liczebność: 25

Wykres 5j

Raport sporządzili

- **Marta Rambuszek-Niedziela**
- **Julitta Włodarczyk**

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

12.12.2016